

перегрупуванні, вільний доступ до корму; свобода руху; забезпечення своїх поведінкових потреб; умови наближені до природних; природна вентиляція та максимальне використання сонячного освітлення. Зазначені фактори сприяють зміцненню здоров'я і підтриманню імунітету тварин.

В Україні діють на виробництво органічної сільськогосподарської продукції та сировини стандарти міжнародного співтовариства. Ці законодавчі акти обмежують дію стресових факторів та вимагають природних умов довкілля, яке можливе при застосуванні літньо-табірної утримання свиней.

Вирощування свиней з використанням літньо-табірної системи позитивно впливає на м'ясо-сальні якості відгодівельних тварин в порівнянні з традиційною технологією виробництва свинини, що в даний час є основною вимогою м'ясопереробних організації та товаровиробників. М'ясопродукти тварин вирощених за технологічних умов максимально наближених до природних, вигідно відрізняються підвищеною харчовою цінністю: покращеними смаковими показниками, консистенцією вареного м'яса, витонченістю запаху та наваристістю бульйону, а отже привабливістю для споживачів органічної продукції.

Література

1. Свинарство [Текст]: монографія / Волощук В.М., Іванов В.О., Іванова Л.О. та ін. К. : Аграрна наука, 2014. 592 с.
2. Теоретичне обґрунтування і створення конкурентно спроможних технологій виробництва свинини [Текст]: монографія / В.М. Волощук Полтава: ТОВ «Фірма Техсервіс», 2012. 350 с.
3. Технологія органічного виробництва свинини [Текст]: монографія / М.І. Башенко, В.М. Волощук, М.С. Небелиця та ін.; ІС і АПВ НААН. Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2017. 399 с.

ВПЛИВ СТАНУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Колесникова Н.І.¹, Коритько І.В.²

¹*Полтавський державний медичний університет*

²*Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка*

Впровадження у виробництво найновіших досягнень науки і техніки, поява нових технологій, енергоджерел і матеріалів посилює антропогенний вплив на природу. Цей вплив має суперечливий характер. Він характеризується як позитивними, такі негативними явищами. З одного боку, вдосконалення технологій і зростання виробництва підвищують рівень задоволення потреб людей. З іншого – забруднюється природне середовище, вода, ґрунт, знищуються ліси, випадають кислотні дощі, зменшується

озонової шар землі, погіршується стан здоров'я людей.

Сьогодні стан навколишнього середовища в світі оцінюється як незадовільний. У звіті Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) зазначається, що забруднене навколишнє середовище є однією з найголовніших причин високої смертності у світі. За даними статистики організації, майже чверть населення планети помирає саме через погані екологічні умови, адже вони виникнення зумовлюють понад 100 найнебезпечніших хвороб, які щороку вбивають людей [4].

На стан біосфери діють різні чинники, які негативно впливають на організм людини чи навіть на цілі екосистеми. Хоча досягнення у медицині зараз на високому рівні кількість хворих на серцево-судинні, онкологічні захворювання, а також хвороби шлунку, печінки і нирок збільшується. Зростає чисельність вроджених патологій у немовлят. У промислово-розвинутих країнах зафіксовані нові захворювання, викликані різними забрудненнями.

Найбільший вплив на здоров'я людей здійснює забруднене повітря, адже повітря є одним з найважливіших продуктів у житті людини. За даними ВООЗ встановлено, що 91 % світового населення проживає у районах, де рівень забруднення атмосферного повітря перевищує допустимі рівні, а дев'ять з десяти людей дихають повітрям з високими концентраціями забруднюючих речовин [2]. В теперішній час, у спалах коронавірусної інфекції COVID-19, забруднене повітря може ускладнювати перебіг захворювання. Доведено, що велика кількість забруднюючих речовин виділяється в повітря при розгонці автомобіля, при рухові з малою швидкістю, при гальмуванні та під час роботи двигуна на холостому ходу. Поширенням шкідливим домашнім є монооксид вуглецю. В результаті вдихання цього газу настає швидка втомлюваність, головний біль, запаморочення, порушення сну, лабільність настрою, ослаблення пам'яті, порушення діяльності серцево-судинної системи та інших систем організму. Через забруднення атмосферного повітря збільшується кількості запальних захворювань органів дихання і очей, серцево-судинної системи, інфекційних захворювань, раку легенів [5].

Вода – наступна важлива складова для життєдіяльності людини, і тому забруднення її є причиною багатьох хвороб. Через попадання у водойми промислових та сільськогосподарських стічних вод, а також нечистот населених місць відбувається бактеріологічне та хімічне забруднення води, яке спричиняє низку недуг. Найбільш небезпечними захворюваннями, які поширюються водним шляхом є кишкові інфекційні захворювання такі, як: холера, черевний тиф, паратифи, дизентерія, лептоспіроз, сибірська виразка, туберкульоз.

Також вичерпуються запаси питної води через

забезпечення потреб зростаючої кількості населення не лише для пиття, санітарних умов, але й виробничих процесів та рекреаційної діяльності. За підрахунками ВООЗ значна частина людей – кожен сьомий, не мають доступу до безпечного і достатнього водопостачання. Питання безпеки людини все більше загострюється із зменшенням кількості питної води.

Велику небезпеку для навколишнього середовища становить Чорнобильська катастрофа, наслідки якої досі не ліквідовано. Вплив радіоактивного випромінювання на організм людини особливо шкідливий. Гостра біологічна дія радіації проявляється у вигляді променевої хвороби і здатна призвести до смерті, до локальних уражень шкіри, кристалика ока, кровотворного кісткового мозку, пневмосклерозу [1]. При диханні, заковтуванні, а також через пошкоджену шкіру радіоактивні речовини можуть потрапити до людського організму, що значно шкідливіше, адже внутрішнє опромінення небезпечніше, ніж зовнішнє. В результаті згубної дії збільшується період впливу радіоактивної речовини, зростає доза опромінення, виникає сприятлива можливість вибіркового розподілу іонізуючих речовин у тих органах, в яких вони найбільш схильні накопичуватись.

Діапазон дії шуму на організм дуже багатогранний. Крім безпосереднього впливу на органи слуху, він викликає загальні зміни в цілому організмі. Негативна тривала дія шуму викликає шумову хворобу з явищами зрушень у функціональному стані центральної нервової системи. При цьому порушується динаміка процесів збудження в корі головного мозку, спостерігаються фазові зміни умовно-рефлекторної діяльності, сповільнення психічних реакцій при вирішенні тестових завдань, зниження працездатності, слуху, послаблення уваги, виникнення неврозу. Також високий рівень шуму сприяє збільшенню захворювань на гіпертонічну і гіпотонічну хворобу, гастрит, виразкову хворобу шлунка, хвороби залоз внутрішньої секреції і обміну [3].

Україна знаходиться на другому місці в Європі за швидкістю поширення раку. Щороку від цієї хвороби помирають близько 90 тисяч осіб, з них 35% – люди працездатного віку. За останні 10 років кількість хворих зросла на 25%, в той час, коли загальна чисельність населення скоротилася на кілька мільйонів.

Отже, одним із найважливіших викликів сьогодення – недопустити незворотних змін, пов'язаних із забрудненням навколишнього середовища. Наш навколишній світ – це наш організм, оберігаючи його – ми оберігаємо себе. Щоб почувати себе безпечно в теперішньому світі потрібна єдність дій всього людства задля збереження природи. Потрібно проводити природоохоронні заходи, а саме: розумно та раціонально використовувати природні ресурси; запроваджувати у виробництво прогресивні екобезпечні технології; будувати та вводити в експлуатацію очисні споруди та

обладнання; розмішувати підприємства і системи транспортних потоків з урахуванням екологічних вимог; здійснювати рекультивуацію, оздоровлення порушених, відпрацьованих земель, територій; охороняти флору та фауну; формувати екологічну свідомість людей.

Література

1. Вбівча природа: як забруднення навколишнього середовища впливає на здоров'я [Електронний ресурс]. 2016. Режим доступу до ресурсу: <https://www.unian.ua/ecology/1304769-vbivcha-priroda-yak-zabrudnennya-navkolishnogo-seredovischa-vplivae-na-zdorovya.html> .
2. Вплив забруднення атмосферного повітря на здоров'я людини [Електронний ресурс]. 2020. Режим доступу до ресурсу: <http://amnu.gov.ua/vplyv-zabrudnennya-atmosfernogo-povitrya-na-zdorov-ya-lyudyn/> .
3. Коцур Н.І. Екологічні ризики і здоров'я людини: сучасні проблеми та шляхи розв'язання. Молодий вчений. 2016. № 9. с. 91-94.
4. Навколишнє середовище і людина [Електронний ресурс]. 2020. Режим доступу до ресурсу: http://cgz.vn.ua/problematika-gromadskogo-zdorovya/problematika-gromadskogo-zdorovya_462.html .
5. Стефурак В. П., Ястребова О. С., Глагович М. В. Навколишнє середовище і здоров'я людини. Медико-екологічна освіта. Галицький лікарський вісник. 2014. №1. с. 126-128.

ПИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

*Лифар С.С., Дяченко-Богун М. М.
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка*

Як правило, людина – постійний користувач природних ресурсів. З допомогою яких отримує потрібну енергію, паливо, має необхідні ,для сучасного рівня розвитку, потреби і т.д. Є такі види природних ресурсів: вичерпні ,невідтворювальні, частково відтворювальні та невичерпні .Але не кожен, навіть освітчений громадянин, знає про шкідливий вплив діяльності на природне навколишнє середовище. Можна виділити два аспекти негативного впливу природокористування: До першого відноситься виробництво енергії на АЕС, ТЕС. При виробленні такої енергії, в атмосферу виділяється численна кількість шкідливих хімічних речовин, таких як сірчаний газ, пил, сажа. Відомий всьому світу вибух на Чорнобильському АЕС, призвів до великих наслідків, навіть після того як пройшло 35 років, ця територія не підлягає для проживання людини, через підвищений рівень радіації. Другий аспект спрямований на видобуток природних ресурсів, а особливо невичерпних. Світ використовує таку кількксть корисних копалин, що природа не встигає їх відновлювати .При видобуванні,